

En händelse i ödemarken på 1700-talet.

Om den sägenomspunna Görankällan i norra änden av byn Gördalen i Särna, har byns ålderman, 82-årige förre hemmansägaren Tysk Emret Jonsson där berättat för undertecknad under den förflutna sommaren:

En man från Skrikheden i Särna med namnet Göran har givit källan namn. Han hade en sommar under 1700-talets senare hälft slagit hö i Gördalen, 5 mil från Särna, och på vintern for han dit på skidor med skidkälken för att draga hem hö samt även för att jaga. Där fanns troligen gott om vilt vid den tiden. Som enda sällskap hade han en tik som jakthund. Emellertid överraskades han av ett häftigt snöväder och måste stanna kvar insnöad som han var till dess ovädret var över. Alla vilda djur var också insnöade och eftersom det medhavda matförrådet, som kanske från början inte var så överflödigt tilltaget med hänsyn till den tidens matmöjligheter, snart tog slut, så måste han till sist offra sin trogna följeslagare tiken, och äta upp den när han ej fick något vilt. Kanske gällde även då det gamla, ofta besannade ordspråket, bättre brödlös än rådlös. Detta hände före Gördalens första bebyggelse som började år 1800. Görankällan faller ut i Görälven på norra sidan innan gården norr på mon. Nu har Karl Myrholm i Gördalen gjort sig ett nybygge på norra sidan intill källan och landsvägen och han har berättat att när han sommaren 1948 odlade en potatisåker c:a 5 á 6 meter från sin stuga, kom han över en eldpall, murad av sten och jord, men helt överväxt med ljung, innuti eldpallen hittades svart mylla och aska samt andra förmultnade rester efter något brännbart. Som det förut aldrig varit någon bebyggelse på den platsen kan man tänka sig att den hittade eldpallen utvisar stället där Särna-Göran hade sin tillfälliga bostad när han slog sitt hö för att draga hem det till Särna. På den eldpallen tillredde han säkert sina enkla måltider av tiken till dess snövädet var över så han kunde resa hem till Särna igen. Platsen kan i så fall på sitt sätt anses som ett minnesmärke ut bygdebefolkningens historia. Karl Myrholm kom ej att tänka på vilken tradition den möjligen kunde falla tillbaka på, men han sparade ändå en kant (*c:a 8 decimeter lång*) av eldpallen, som är kvar i sitt ursprungliga läge. Även platsen är i så fall historisk i Gördalen. Man får hoppas att traditionen i ödemarken blir bevarad åt eftervärlden. Det är önskvärt.

Särnaheden den 5 sept. 1948
Busk Jonas Jönsson.